

Predicting Factors for Twelve Core Values Practice among Senior High School Students, Chumphon Province

Korawan Pubanjong* Supachai Pitikultung** Sutham Nanthamongkolchai**
Chokchai Munsawaengsub** Pimsurang Taechaboonsermsak**

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive survey aimed to study the predicting factors for 12 core values practice among senior high school students (grades 10-12) in Chumphon Province. Using stratified random sampling, 346 senior high school students were included in the study. Data was collected using self-administered questionnaires from March 3-31, 2017. Descriptive statistics was used for all variables, and Chi-squared test, Pearson's Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression were used to analyze associations. The results showed that most of the students (71.4%) had a high level of 12 core values practice. The predicting factors for 12 core values

practice were perception of 12 core values policy, family relationships, ethics teaching in school, and peer influence. The aforementioned factors were capable of predicting the 12 core values practice by 57.1%. Among these, the perception of 12 core values policy was the best predictor. To promote the 12 core values practice among students, relevant individuals/institutes should promote campaigns concerning perception toward the 12 core values policy. Infusing the 12 core values by teaching can be accomplished in ethics and other classes.

Keywords: twelve core values, senior high school students

บทนำ

“ค่านิยมหลัก” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Core Value”¹ ซึ่งหมายถึง หลักความเชื่อ ความคาดหวัง หรือความเชื่อที่มีลักษณะยั่งยืนง โดยใช้เป็นแนวทาง สำคัญในการพัฒนาองค์กร เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในการนำพาองค์กรให้ก้าวหน้าไปอย่างมีคุณค่า โดยแนวคิดเรื่องค่านิยมหลักของคนไทยเกิดจาก การน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทานและปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติและพัฒนา แบบองค์รวม เพื่อสร้างสรรค์ประเทศให้เข้มแข็ง เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคที่มีความ ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แต่กลับมีความถดถอยทางด้าน ศิลธรรม จริยธรรม ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม² ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมัยก่อนคนไทยมีความเมตตา ความเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่แสดงถึง ความเป็นคนไทยและถูกถ่ายทอดจนเกิดเป็นค่านิยม ที่ดี แต่ปัจจุบันวิถีในการดำเนินชีวิตได้เปลี่ยนไป ทำให้ เยาวชนลืมนิยมที่ดีเหล่านั้นไป รัฐบาลจึงได้กำหนด นโยบายที่คำนึงถึงค่านิยมหลักของคนไทยซึ่งเป็นสิ่งที่ ควรยึดถือและพึงรักษาร่วมกัน³ คือ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) รักษา วัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรม รักษา ความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน 7) เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ 10) รู้จักดำรงตนอยู่ โดยใช้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 รู้จักอดออม ไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็ แจกจ่าย จำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง⁴

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ⁵ ได้เห็นถึงความสำคัญ ของการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม จึงกำหนด ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันการทุจริต และนำเอา นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการไว้ในหลักสูตรของ การศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 โดยให้ผู้สอนแทรกเนื้อหา ในรายวิชาที่สอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึมซับ และ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีได้จนเป็นนิสัย

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของปีหมา ดวงแก้ว⁶ พบว่า ผู้เรียนยังขาดความตระหนักในเรื่อง ค่านิยม 12 ประการ เนื่องจากนักเรียนไม่เห็นความ สำคัญ และบางครั้งครอบครัวก็ขาดการเอาใจใส่ ทำให้การปลูกฝังค่านิยมระหว่างบ้านและโรงเรียน ไม่ต่อเนื่อง จึงส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน อีกทั้ง การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการยังมีน้อย การศึกษาที่พบส่วนใหญ่จะศึกษาเพียงบางองค์ประกอบ เท่านั้น เช่น การศึกษาของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ⁷ ได้ศึกษาถึงปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มีพฤติกรรมการออมเงินและมี พฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นทำตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงมากกว่านักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้ประยุกต์

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ที่ได้นำเอานโยบายยุทธศาสตร์ที่ต้องการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพที่ดี⁸ รวมไปถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ยังมีพันธกิจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม⁹ อีกทั้งในปัจจุบันรัฐบาลได้สนับสนุนเรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการมากขึ้น เพื่อจะสร้างประเทศให้เข้มแข็ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นหรือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดชุมพร เพื่อศึกษาพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก 12 ประการ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ทฤษฎีกระบวนการชดเชยทางสังคม¹⁰ มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิดทัศนคติ อุดมการณ์ และบุคลิกภาพของคนผ่านกลไกต่าง ๆ ทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา และสังคม โดยการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อไปในการส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการไปในทางที่เหมาะสมและจะทำให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุขและเป็นประโยชน์ต่อประเทศต่อไป

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Study) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (เทียบเท่าเกรด 10-12) จำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยสุ่มเลือกขนาดโรงเรียน (เล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ) แต่ละสภวิทยาเขต และสุ่มเลือกห้องเรียนจากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

ของแต่ละชั้น โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และสุ่มเลือกนักเรียนแต่ละห้องให้ได้จำนวนตามสัดส่วนที่คำนวณ ซึ่งในการศึกษานี้เป็นนักเรียนจากโรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก โรงเรียนสวีวิทยา และโรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา จำนวน 346 คน โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงถึงผู้ปกครอง และให้ผู้เข้าร่วมวิจัยและผู้ปกครองลงนามในเอกสารยินยอมตนเมื่อสมัครใจเข้าร่วมวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน 2. สัมพันธภาพในครอบครัว ประยุกต์จากการศึกษาของลัดดา เหมาะสุวรรณ¹¹ และสุธรรม นันทมงคลชัย¹² 3. การอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งประยุกต์มาจากงานวิจัยของสุธรรม นันทมงคลชัย¹² 4. การเรียนการสอนจริยธรรม ได้ประยุกต์จากการศึกษาของชัตติยา กรรณสูต¹³ และวัชรีย์ แก้วเลื่อนมา¹⁴ 5. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ได้ประยุกต์จากการศึกษาของวัชรีย์ แก้วเลื่อนมา¹⁴ 6. การรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ ซึ่งประยุกต์จากงานวิจัยของธัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา¹⁵ และวัชรีย์ แก้วเลื่อนมา¹⁴ 7. พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ ได้ประยุกต์จากแนวทางการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของคนไทย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ¹⁶ และดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 3-31 มีนาคม พ.ศ. 2560

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามทั้ง 7 ส่วน ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยหาค่าดัชนีความเที่ยงตรง (Content Validity Index) ผลที่ได้อยู่ระหว่าง 0.75-1 และนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลที่ได้อยู่ระหว่าง 0.702-0.915 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา นำเสนอในรูปแบบ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ Chi-Square ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ และการคาดทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (MUPH 2016-049) เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2560 และได้รับการยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเริ่มเก็บข้อมูล

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชุมพร เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.5 เพศชาย ร้อยละ 31.5 มีอายุตั้งแต่ 15-20 ปี มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 16.9 ปี นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีมาก ร้อยละ 19.4 และระดับดี ร้อยละ 25.4 นักเรียนร้อยละ 98.6 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 37.9

ของบิดา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช., และ ปวส. และร้อยละ 35.2 ของมารดา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า รายได้ของครอบครัว พบว่า ร้อยละ 52.6 มีรายได้ 10,000-30,000 บาทต่อเดือน และร้อยละ 69.9 ได้รับเงินจากผู้ปกครอง 200-500 บาทต่อสัปดาห์ บิดาและมารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 44.8 และ 41.9 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.4) นักเรียนมีระดับพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนพฤติกรรมรายด้านพบว่า ด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับสูงที่สุด (ร้อยละ 85.5) ในขณะที่ด้านการไฟ้หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม อยู่ในระดับต่ำที่สุด (ร้อยละ 65.3) ดังตารางที่ 1

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของครอบครัว/เดือน สัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมจริยธรรม การสอนจริยธรรม อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และการรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ ดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

Table 1 Number, Percentage, and Mean of The Level of Twelve Core Values Practice Distributed by Each Core Values Among Senior High School Students in The Schools Under The Administration of MOE, Chumphon Province. (N = 346)

Twelve core values practice	Level of 12 core values practice		
	High n (%)	Moderate n (%)	Low n (%)
Overall practice for 12 core values	247(71.4)	99(28.6)	-
1. Adore the nation, religion, and H.M. the King	296(85.5)	49(14.2)	1(0.3)
2. Learn and understand the democracy headed under H.M.the kingproperly	286(82.7)	60(17.3)	-
3. Be grateful to parents, guardians, and teachers	285(82.4)	60(17.3)	1(0.3)
4. Set the mind and body strong	267(77.2)	56(16.2)	23(6.6)
5. Be disciplined, obey the laws, and pay respect to elderly people	259(74.8)	83(24.0)	4(1.2)
6. Be conscious, thoughtful, and make good things	258(74.6)	86(24.8)	2(0.6)
7. Be ethical, honest, well-intentioned, and generous	257(74.3)	89(25.7)	-
8. Live philosophically with the self-sufficiency economy	253(73.1)	90(26.0)	3(0.9)
9. Maintain good Thai custom and traditions	252(72.8)	85(24.6)	9(2.6)
10. Be honest, dedicated, and patient	251(72.5)	94(27.2)	1(0.3)
11. Be dedicated to the public's and the nation's benefits	243(70.2)	93(26.9)	10(2.9)
12. Study hard, always	226(65.3)	111(32.1)	9(2.6)

Table 2 Association between Personal Factors and The 12 Core Values Practice Among Senior High School Students in The Schools Under The Administration of Ministry of Education, Chumphon Province. (N=346)

Personal factors	12 Core Values practice level		p
	High n (%)	Moderate n (%)	
Current class level			0.445
Grade 10	90(75.6)	29(24.4)	
Grade 11	80(69.6)	35(30.4)	
Grade 12	77(68.8)	35(31.2)	
Highest education of father			0.001*
Elementary level or lower	91(80.5)	22(19.5)	
Junior high school	43(70.5)	18(29.5)	
Senior high school / vocational	90(68.7)	41(31.3)	
Bachelor's Degree or higher	23(56.1)	18(43.9)	
Highest education of mother			0.018*
Elementary level or lower	97(79.5)	25(20.5)	
Junior high school	44(67.7)	21(32.3)	
Senior high school / vocational	73(70.9)	30(29.1)	
Bachelor's Degree or higher	33(58.9)	23(41.1)	
Occupation of father			0.024*
Employee of Government	19(54.3)	16(45.7)	
Private company's employee	7(63.6)	4(36.4)	
General freelance contractor	57(73.1)	21(26.9)	
Vendor	37(64.9)	20(35.1)	
Farmer	122(71.4)	99(28.6)	
Deceased	5(50.0)	5(50.0)	
Occupation of mother			0.003*
Employee of Government	16(57.1)	12(42.9)	
Private company's employee	11(64.7)	6(35.3)	
General freelance contractor	42(72.4)	16(27.6)	
Vendor	60(64.5)	33(35.5)	
Farmer	117(80.7)	28(19.3)	
Deceased	1(20.0)	4(80.0)	

* Significant at $p < 0.05$

Table 3 Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient between Personal Data Factors, Family Factors, Educational Institution Factors, Social Factors and The Twelve Core Values Practice Among Senior High School Students in The Schools Under The Administration of MOE in Chumphon Province. (N = 346)

Associated factors of the twelve core values practice among the students	Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient (r)	p
Personal data		
Age	-0.057	0.295
School performance	0.159	0.003*
Family income per month	-0.145	0.007*
Money received from parents per week	-0.068	0.210
Family factors		
Family relationship	0.451	<0.001*
Child rearing for ethical promoting	0.413	<0.001*
Educational Institution factors		
Ethical teaching in school	0.453	<0.001*
Peer influence	0.362	<0.001*
Social factors		
The perception of twelve core values policy	0.694	<0.001*

*Significant at $p < 0.05$

จากการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน การศึกษาสูงสุดของมารดา การศึกษาสูงสุดของบิดา อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา ปัจจัยด้านครอบครัว คือ สัมพันธภาพในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมจริยธรรม ปัจจัยด้านสถานศึกษา คือ การเรียนการสอนจริยธรรม

และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และปัจจัยด้านสังคม คือ การรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ และปัจจัยที่สามารถคาดทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ การรับรู้ นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ (Beta = 0.500) สัมพันธภาพในครอบครัว (Beta = 0.213) การเรียน การสอนจริยธรรม (Beta = 0.165) และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (Beta = 0.148) ซึ่งสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ร้อยละ 57.1 ดังตารางที่ 4

Table 4 Multiple Regression Coefficient between The Predicting Factors and The Twelve Core Values Practice Among Senior High School Students in The Schools Under The Administration of MOE in Chumphon Province, Which Obtained From The Stepwise Multiple Regression Analysis. (N = 346)

Predicting factors	R ²	B	Beta	t	p
- The perception of twelve core values policy	0.481	1.302	0.500	11.821	<0.001*
- Family relationship	0.523	0.662	0.213	5.537	<0.001*
- Ethical teaching in school	0.552	0.524	0.165	4.184	<0.001*
- Peer influence	0.571	0.505	0.148	3.916	<0.001*
Constant = 16.751					

*Significant at $p < 0.05$, $R^2 = 0.571$

อภิปรายผล

พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษานี้ พบว่าร้อยละ 71.4 อยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกับการศึกษาของศุจิรัตน์ ภูพานี¹⁷ ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบการปฏิบัติตนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับสูงทุกด้านด้านที่สูงที่สุด คือ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รองลงมา คือ การเข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนด้านที่มีพฤติกรรมในระดับต่ำสุด คือ การใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะปัจจุบันเด็กมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น ชอบความสะดวกสบาย ได้สิ่งต่าง ๆ มาโดยง่ายตาย จึงไม่ชอบการแสวงหาหรือใฝ่เรียนรู้ แต่การศึกษาของพระมหาอาจารย์พงษ์ คำตัน¹⁸ เรื่องการปฏิบัติตน

ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่าระดับการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษานี้ พบว่า นักเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น มีพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก 12 ประการลดลง อาจเป็นเพราะเมื่ออายุมากขึ้น นักเรียนไม่ชอบอยู่ภายใต้การบังคับหรือข้อกำหนด ต้องการที่จะทำอะไรด้วยตนเอง จึงทำให้พฤติกรรมที่ทำตามกฎระเบียบนั้นลดลง อย่างไรก็ตามชั้นปีที่กำลังศึกษาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ ($p = 0.445$)

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถคาดทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว การเรียนการสอนจริยธรรม อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และการรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($p < 0.05$) โดยสามารถคาดทำนายพฤติกรรม ค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียน ได้ร้อยละ 57.1 โดยตัวแปรที่สามารถคาดทำนายได้มากที่สุด คือ การรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ (Beta = 0.500) ทั้งนี้เนื่องจากมาจากค่านิยมหลัก 12 ประการ เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลจึงก่อให้เกิดกระแส และทำให้นักเรียนรู้หน้าที่ของคนไทยรวมถึงการมี คุณธรรมจริยธรรมและความภูมิใจในชาติและความ เป็นไทยมากขึ้น จากการศึกษาของสลิลลา แสงมณี¹⁹ เกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน ที่มีผลต่อ พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียน ที่รับข่าวสารที่มีประโยชน์จากสื่อจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และวารสารหรือนิตยสารต่าง ๆ จะมี พัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับหรือรับ แต่เนื้อหาที่ไม่มีประโยชน์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลรองลงมา คือ สัมพันธภาพในครอบครัว (Beta = 0.213) เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ ผู้ปกครองจึงควร ให้ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และยอมรับความคิดเห็น ของเด็ก โดยพฤติกรรมเหล่านี้จะนำมาซึ่งความผูกพัน อันดีของสมาชิกในครอบครัว หากครอบครัวมี สัมพันธภาพดี ย่อมเป็นพื้นฐานให้นักเรียนมีพฤติกรรม ตามค่านิยมหลัก 12 ประการที่ดีได้ และต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เริ่มจากครอบครัว ควรมีความรักความอบอุ่น มีพ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดี ต่อเนื่องไปถึงระดับชุมชนและสังคม สอดคล้องกับ การศึกษาของบังอร เทพเทียน²⁰ ที่พบว่า ครอบครัว ที่สมาชิกในครัวเรือนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีการ พุดคุยปรึกษากัน จะส่งผลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิด ครอบครัวเข้มแข็งในสังคมไทยได้มากขึ้น

จากการศึกษายังพบว่า สถาบันการศึกษา เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งการจัดให้มีการเรียนการสอนจริยธรรมนั้น มีอิทธิพล

ต่อพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียน (Beta = 0.165) การเรียนการสอนจริยธรรม เป็นการ สร้างบรรยากาศหรือจัดสภาพแวดล้อมให้มีอิทธิพล ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ของมนุษย์ การศึกษานี้มีความคล้ายคลึงกับการศึกษา ของนงลักษณ์ วิรัชชัยและรุ่งนภา ตั้งจิตรเจริญกุล²¹ ที่พบว่า การเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง ของคนไทย เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และอีกปัจจัยที่มีอิทธิพลและ สามารถคาดทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ คือ อิทธิพลกลุ่มเพื่อน (Beta = 0.148) เพราะวัยรุ่น เป็นวัยที่มีสังคมกว้าง มีการติดต่อกับผู้อื่นมากขึ้น ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก และมักใช้เวลาส่วนใหญ่ กับเพื่อน กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือการ ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่นเดียวกับการศึกษาของ มณีนรัตน์ ธีระวิวัฒน์ และคณะ²² พบว่า อิทธิพล ของเพื่อน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของ นักเรียนมากที่สุด ด้วยความที่อยู่ในวัยเดียวกัน จึงมัก จะปรึกษาเพื่อน ดังนั้น การเลือกคบเพื่อนที่ดี ย่อมทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการที่ดีด้วย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมการรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับเยาวชน ควรกำหนดให้สถาบันการศึกษานำเอา ค่านิยมหลัก 12 ประการสอดแทรกในการเรียนการสอน ของนักเรียนในทุกระดับชั้นนอกเหนือจากการเรียน การสอนจริยธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการ ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้เป็นคนดีในสังคม ในระดับ ครอบครัว ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างสัมพันธภาพ ในครอบครัว ซึ่งเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ นอกจากนั้นด้านสังคมและสื่อต่าง ๆ ควรจัดให้มีการรณรงค์เกี่ยวกับนโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการทั้งในระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเฝ้าหาความรู้ ความซื่อสัตย์ เสียสละ และการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นหลัก การศึกษานี้เป็นการศึกษาเฉพาะในนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษา ครั้งต่อไปอาจศึกษาในนักเรียนชั้นประถมศึกษาหรือ มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการตั้งแต่วัยเด็ก

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก โรงเรียนสวีวิทยา และโรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

328

เอกสารอ้างอิง

1. Chanthavimol A. 12 values for Thai education. Available at <http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/40503-1854.pdf>, accessed October 27, 2016.
2. Coatrakul S. Educational psychology. 11th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Printing; 2013.
3. Baenyanuwat R. 12 purpose values. Available at <https://sites.google.com/site/web61ggg/cud-prasngkh-kha-niyim-12-prakarn>, accessed October 17, 2016.
4. National Council for Peace and Order (NCPO). The main values of the Thai people are 12 according to the policy of National Council for Peace and Order. Available at www.thaigov.go.th/index.php/th/item/84708-id84708, accessed October 20, 2016.
5. Kloydee W, Thongthub S, Intarachit P. Strategies for driving 12 National Core Values into implement in basic education schools. National Defence Studies Institute Journal 2015; 6(2): 57-67.
6. Daungkeaw P. Study report: The development of the main values of the Thai people Secondary school students in the inspection area 1. Education Development Regional Education Office No.4: 2015.
7. Virotvithayagan C. Emphasis on sufficiency economy in school and at home as antecedents of psycho-behavior characteristics and happiness in life of Junior Secondary School Students. Journal of Psycho-Behavioral Science: The Thai Behavioral System 2008; 5(2): 7-43.
8. Chumphon Provincial Governor's Office. Strategic policy. Available at <http://www.chumphon.go.th/2013/page/strategies>, accessed December 10, 2016.
9. The Secondary Education Service Area Office 11. Vision, mission, and values. Available at <http://www.secondary11.go.th/2016/th/vision.php>, accessed December 4, 2016.

10. Secord PF, Backmon CW. Social psychology. New York: McGraw-Hill Book Company. 1976.
11. Mo-suwan L, Isranurag S, Ruengdaraganond N, Nanthamongkolchai S, Sa-nga P, Nitiruengchars K, et al. Holistic development research of Thai children: Its association with family factors and child rearing. Bangkok: The Thailand Research Fund; 2004 April. Contact No.RDG 01\0010\2543.
12. Nanthamongkolchai S. Child rearing practices of Thai families: a quantitative and qualitative study. The Thailand Research Fund (TRF). Bangkok: 2004.
13. Karnasuta K. Research report: moral behavior of honesty of Thai people. Office of the National Anti-Corruption commission: Bangkok: 2004.
14. Kaewlaunma W. Ethics of secondary school students in schools under Ministry of Education, Bangkok. [M.Sc. Thesis in Public Health]. Nakhon Pathom Province: Faculty of Graduate Studies, Mahidol University, 2014.
15. Sanitwongse Na Ayuttaya T. Study on the relationships of social, mental, and Psychological elements integrative behavior of Thai people. Office of The National Anti- Corruption commission: Bangkok: 2004.
16. Office of the Vocational Education Commission. Behavioral assessment guidelines of vocational education students for 12 Core Values of Thai people. 2nd ed. Nakhon Pathom: Sintavijit printing; 2015.
17. Phupanee S, Suvanagoot R. The conduct of twelve basic values of school students at Khok Srisuphan District under The Office of Sakon Nakhon primary education area 1. National Education Conference 1st; July 28, 2016; Kalasin Province.
18. Kamtun A. Self-practice on morals, ethics, and desirable values of secondary school students in Nakhon Pathom Province. [M.Ed. Thesis in Education Foundation]. Nakhon Pathom: Graduate School, Silpakorn University, 2011.
19. Sangmanee S. Factors affecting moral development of Prathom Suksa 6 students in municipal schools of Chonburi Province and Pattaya Metropolis schools. [M.Ed. Thesis in Elementary Education)]. Chiang Mai: Chiang Mai University, 1995.
20. Thepthien B, Tasee P, Tragoolvongse P, Inpaiboon S. Factors related to healthy families. J Public Health and Development 2008; 6(2): 25-38.

21. Wiratchai N, Tangchitcharoenkhul R. Analysis of changing trends of ethics and morals among Thai people. Bangkok: Prikwarn Graphic; 2008.
22. Therawiwat M, Imamee N, Worraka A. Factors affecting sexual risk behaviors among female adolescents: A case study of female junior high school students, Kanchanaburi Province. *J Public Health* 2016; 46(3): 284-98.

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดชุมพร

กรวรรณ ภูบรรจง* ศุภชัย ปิติกุลตั้ง** สุธรรม นันทมงคลชัย**
โชคชัย หมั่นแสงทรัพย์** ทิมสุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Study) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยทำนายพฤติกรรมดังกล่าวในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (เทียบเท่าเกรด 10-12) โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชุมพร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 346 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบขั้นตอน เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามระหว่างวันที่ 3-31 มีนาคม พ.ศ. 2560 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-square ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 71.4

ส่วนปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ การรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ สัมพันธภาพในครอบครัว การเรียนการสอนจริยธรรม และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสามารถทำนายได้ร้อยละ 57.1 โดยการรับรู้นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการร่วมทำนายได้สูงสุด ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการให้นักเรียนได้รับรู้ เพื่อที่จะนำไปสู่การปฏิบัติให้มากขึ้น โดยให้โรงเรียนนำเอาหลักค่านิยม 12 ประการไปสอดแทรกในเนื้อหารายวิชาที่สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาจริยธรรมในทุกระดับชั้น

คำสำคัญ: พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

** ภาควิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล